

Kasvun ja oppimisen lautakunta 07.05.2025 § 88

§ 88

Oikaisuvaatimukset 25.3.2025 ja 1.4.2025 peruskoulun matematiikan lehtorin valinnasta (ESPOO-03-2364-24)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää aluepäällikön päätöksestä 18.3.2025 § 60 tehdyt, 25.3.2025 ja 1.4.2025 saapuneet oikaisuvaatimukset.

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää vaatimukset päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä ja kieltämisestä.

Perustelut: Aluepäällikön päätöksellä 18.3.2025 § 60 virkaan valittu täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset. Valittu on huomioon ottaen koulutus ja kokemus sekä haastattelujen perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista tehtävään soveltuvien. Aluepäällikkö on valinnassa käyttänyt hänelle kuuluvaa harkintavaltaa. Harkintavaltaa ei ole käytetty syrjivästi. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuksen aluepäällikkö on päätöksellään 18.3.2025 § 60 valinnut peruskoulun matematiikan lehtorin toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa kaksi oikaisuvaatimusta

Toisen oikaisuvaatimuksen on 1.4.2025 tehnyt yksi tehtävää hakeneista asianosaisena. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen kumoamista. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Hän katsoo, että päätöksen tehnyt perusopetuksen aluepäällikkö on ylittänyt toimivaltansa. Lisäksi hän katsoo, että päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Oppilaiden ja kaupungin etu on, että virkaan nimitettäisiin nyt valittua pätevämpi ja ansioituneempi hakija.

Toisen oikaisuvaatimuksen on 25.3.2025 tehnyt espoolainen yhdistys kunnan jäsenenä. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen kumoamista ja täytäntöönpanon keskeyttämistä ja kieltämistä kiireellisesti. Yhdistys katsoo, että päätös on lainvastainen ja syntynyt lainvastaisessa ja virheellisessä järjestyksessä. Yhdistys katsoo, että päätöksen tehnyt perusopetuksen aluepäällikkö on ylittänyt toimivaltansa. Lisäksi yhdistys katsoo, että päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Oppilaiden ja kaupungin etu on, että virkaan nimitettäisiin nyt valittua pätevämpi ja ansioituneempi hakija.

Oikaisuvaatimukset on annettu tiedoksi rehtorille ja virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Lausumaa ei ole annettu.

Yhdistys kunnan jäsenenä on tehnyt oikaisuvaatimuksen lisäyksen 5.5.2025. Lisäyksessä oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että asiassa on tapahtunut menettelyvirhe myös sen takia, että hakuilmoituksessa on käytetty ”edellyttää”-sanaa sellaisista asioista, jotka eivät ole viran varsinaisia kelpoisuusvaatimuksia.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 2.1.-28.1.2025.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on peruskoulun matematiikan lehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään hyviä vuorovaikutustaitoja, osaamista ja halua toimia erilaisten oppilaiden kanssa, joustavuutta ja oppilaslähtöistä työtettä.

Tehtävässä arvostetaan pätevyyttä ja halua opettaa biologiaa, maantiedettä, fysiikkaa tai kemiaa.

Hakuajan puitteissa saapui 18 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 15.

Kelpoisuus

Peruskoulun aineenopettajan kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 5 §:n mukaan.

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut:

- 1) ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) kussakin opetettavassa aineessa vähintään 60 opintopisteen laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopinnot ja aineopinnot; sekä
- 3) vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Sen estämättä, mitä edellä 2 kohdassa säädetään, kelpoisuuden tuottavat osaltaan kussakin opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka sisältävät yliopistossa suoritettut perus- ja aineopinnot, laajuudeltaan yhteensä vähintään 35 opintoviikkoa.

Haastattelut

Peruskoulun matematiikan lehtorin virkaan haki hakuaikana 18 henkilöä, joista 15 oli kelpoisia tehtävään. Haastatteluun kutsuttiin 6 henkilöä, jotka olivat muodollisesti kelpoisia ja joilla oli monipuolisesti kokemusta sekä monipuoliset vastaukset avoimiin kysymyksiin. Näistä henkilöistä haastattelun perusteella kaksi hakijaa kutsuttiin vielä ryhmähaastatteluun, jossa haastateltiin eri virkoja hakeneita hakijoita.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Molemmissa oikaisuvaatimuksissa vedotaan siihen, että perusopetuksen aluepäällikkö olisi ylittänyt toimivaltansa.

Molemmissa oikaisuvaatimuksissa vedotaan siihen, että virkaan tulisi nimittää valittua pätevämpi ja ansioituneempi hakija.

Oikaisuvaatimuksessa hakija asianosaisena katsoo, että hän olisi ansioituneempi virkaan.

Kuten edellä on todettu, hakijoista 15 oli hakemusten perustella kelpoisia tehtävään. Haastattelun kutsuttiin kelpoisista hakijoista 6 henkilöä. Näistä henkilöistä haastattelun perusteella parhaat hakijat kutsuttiin vielä ryhmähaastatteluun, jossa haastateltiin eri virkoja hakeneita hakijoita. Haastatteluvalintoihin on vaikuttanut hakemuksessa esiin tuotu monipuolinen pedagoginen osaaminen, vahva sitoutuminen opetussuunnitelman toteuttamiseen, ja opetettavien aineiden erinomainen hallinta.

Tutkintotodistusten (filosofian kandidaatti 1992, kasvatustieteen maisteri 2012) mukaan valitun tutkintoon sisältyvät seuraavat aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavien aineiden opinnot: matematiikka (60 opintopistettä) sekä kemia (120 opintopistettä) ja fysiikka (60

opintopistettä). Lisäksi virkaan valittu on suorittanut 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hän on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, opetettavan aineen opinnot sekä pedagogiset opinnot. Lisäksi hänellä on fysiikan ja kemian aineenopettajan kelpoisuus. Hänellä on neljän vuoden työkokemus vastaavista tehtävistä. Hakemuksen ja haastattelun perusteella hän toimi erittäin luontevasti sekä lasten että aikuisten kanssa, hänellä on hyvät vuorovaikutustaidot ja hänen vastauksensa olivat laajoja ja monipuolisia. Hakemusten ja haastattelujen perusteella hän on tehtävään soveltuvin.

Oikaisuvaatimuksen tehneellä hakijalla on laajat opinnot, mutta hänen kokemuksensa opettajan tehtävistä on huomattavasti lyhyempi kuin valitulla. Oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole haastateltu.

Viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun. Oheismateriaalina on ansiovertailu valitun ja oikaisuvaatimuksen tekijän osalta. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole ansioituneempi kuin valittu.

Kunnan jäsenen oikaisuvaatimuksen lisäyksen mukaan asiassa on tehty menettelyvirhe sen takia, että hakuilmoituksessa on käytetty virheellistä ja oikeuskäytännön kieltämää sanaa "edellyttää" sellaisistakin asioista, jotka eivät ole viran kelpoisuusehtoja. Valituksessa on viitattu muun muassa oikeuskanslerin päätökseen vuodelta 2003 (621/2002, 11.4.2003). Kyseisessä päätöksessä oikeuskansleri katsoi, että hakuilmoituksessa käytetty ilmaisu "edellyttää" oli omiaan johtamaan sellaisen mielikuvan syntyyn, että kysymys olisi säädetyistä kelpoisuusehdoista.

Hakuilmoituksessa on lukenut seuraavasti: "Kelpoisuusvaatimus: Peruskoulun matematiikan lehtorin kelpoisuus. Opettajien kelpoisuudet määräytyvät opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen no 986/98 mukaisesti". Hakuilmoituksessa on selkeästi eritelty, milloin on kyse varsinaisesta kelpoisuusvaatimuksesta ja milloin tehtävän edellytyksistä tai arvostettavista asioista. Tehtävän edellytyksistä on puhuttu erillisessä kappaleessa seuraavasti: "Tehtävässä edellytetään hyviä vuorovaikutustaitoja, osaamista ja halua toimia erilaisten oppilaiden kanssa, joustavuutta ja oppilaslähtöistä työtötta".

Tehtävän edellytyksissä ei ole kyse kelpoisuusvaatimuksista, eli tehtävään olisi mahdollista valita myös henkilö, joka ei kaikilta osin täytä tehtävän edellytyksiä. Edellytykset ovat kuitenkin keino asettaa virkaa hakeneita hakijoita järjestykseen soveltuvuuden perusteella. Oikeuskäytännössä (esim. KHO 2005:44) on painotettu kokonaisharkintaa, missä kunnan oma käsitys koulun tarpeista ja tavoitteista sekä niiden edellyttämästä rekrytointitarpeesta saa sijaa muodollisten kriteerien ohitse.

Hakuilmoituksessa on kerrottu selkeästi kelpoisuusvaatimus sekä se, millä perusteella opettajien kelpoisuudet määräytyvät. Hakuilmoituksessa on selkeästi eritelty, milloin kyse on kelpoisuusvaatimuksesta ja milloin tehtävän edellytyksistä tai arvostettavista seikoista, jolloin hakuilmoitus ei ole ollut omiaan johtamaan sellaisen mielikuvan syntyyn, että edellytyksissä olisi kysymys säädetyistä kelpoisuusehdoista.

Valintapäätös on perustunut hakijoiden koulutukseen ja kokemukseen sekä hakuilmoituksen mukaisiin edellytyksiin ja arvostettaviin asioihin. Virkaan valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset ja hänellä on useiden vuosien opettajakokemus. Hän täyttää tehtävän edellytykset ja

arvostettavat asiat. Hän on ansioituneempi tehtävään kuin oikaisuvaatimuksen tehnyt hakija.

Yhteenveto

Perusopetuksen aluepäällikön päätös on perustunut kokonaisharkintaan siitä, kenellä hakijoista on arvioitu olevan parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valintapäätös on tehty hakuilmoituksen mukaisten edellytysten ja arvostettavien asioiden perusteella. Päätöstä tehtäessä on koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi huomioitu haastattelut ja niissä esiin tulleet seikat. Virkasuhteeseen valitulla on edellä mainittu kokonaisharkinta huomioon ottaen katsottu olevan hakijoista parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Perusopetuksen aluepäällikön päätös ei ole lain vastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Täytäntöönpanon keskeyttämistä ja kieltämistä koskeva vaatimus

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä ja täytäntöönpanon kieltämistä.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Koska oikaisuvaatimukset esitetään hylättäväksi, myös täytäntöönpanon keskeyttämistä ja kieltämistä koskevat vaatimukset tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimus 25.3.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimus 1.4.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Perusopetuksen aluepäällikön päätös 18.3.2025 § 60 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Ansiovertailu (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimuksen lisäys 5.5.2025 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä